

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

۰۶ جنوری، ۲۰۲۳

ملالی موسی نظام

افغانستان بعد از قیود جدید بر کار زنان و عواقب وخیم آن

عکس العمل های جامعه جهانی بر قیود کار زنان افغان چه تأثیری وارد میکند

بعد از استیلاي کشور ما ذریعۀ جمیعت بی انطباط و غافل از قانونیت و اداره سالم در افغانستان، مشاهده میگردد که تثبیت مقررات پیهم برا احوال اجتماعی دختران و زنان از جانب اولیای امور آنان تعمیم میگردد. این قواعد که دقیقاً خلاف همه مقررات و قوانین اجتماعی و مدنی جوامع مترقی وابسته به حقوق بشر، قوانین اساسی مطروحه افغانستان و حتی اصول مروجۀ اسلامی طرح ریزی میگردد، در پهلوی حالت فقر و مسکنت که جامعه افغانستان را به خطرات مهلکی درین زمستان مواجه ساخته است، فشار زیادی بر قشر اناث مملکت که محتاج کار و اعاشۀ فامیل های شان هستند، وارد می نماید.

در پهلوی منع تعلیم و تربیت صنوف متوسطه و عالی برای دختران در لیسه ها، اخیراً صدمۀ غیر قابل جبرانی از مسدود ساختن دروازه های پوهنتون بروی محصلین دختر از جانب اولیای طالبان عصر حجر و نهایت عقب گرا وارد آمد که آیندۀ قشر تعلیم یافته زن افغان را با محدودیت غیر قابل جبرانی مواجه گردانیده است.

خوفی که از راه و روش در حال ازدیاد گروه طالب در افغانستان رونما گردیده است، این امر مهم را تثبیت می نماید که اصول اداره کشور با هیچ نوع قواعد مدنی، حقوقی و شرعی و اسلامی تطابق ندارد و هر تصمیم جدیدی جامعه و حقوق مدنی ملت افغان را به قهقراء سوق میدهد که در شرایط فعلی متأسفانه نیروی مقاومتی برای تغییر آن به نظر نمی خورد.

طوریکه اطلاع داریم، اخیراً بعد از مسدود نمودن دروازه های پوهنتون ها بر روی محصلین دختر، نوبت منع کار زنان افغان در شرکت های خصوصی و غیر دولتی رسید که هزاران زن مستخدم در آن تشکیلات را خانه نشین نمود و هزاران فامیل را به نان شب و روز محتاج گردانید!!

درین مبحث، از منابع خارجی مخصوصاً نشرات بی بی سی قسمتی از عکس العمل های جامعه جهانی را بر علیه چنین یک تصمیم غیر انسانی که منجر به منع کار زنان معاش بگیر در مؤسسات غیر دولتی باشد، بیان میداریم:

۱ - سازمان ملل متحد اعلام کرد که برخی از پروگرام های «بسیار حیاتی» این نهاد در افغانستان به خاطر فرمان اخیر طالبان مبنی بر ممنوعیت کار زنان در نهاد های غیردولتی به طور موقت متوقف شده اند و احصائیه چنین حرکت و ممانعتی به ۸۶٪ توقف آن مؤسسات میرسد که در حقیقت اکثراً به فعالیت های بشری ضروری اشتغال داشتند..

وزرای خارجه ۱۲ کشور در بیانیه مشترکی با اتحادیه اروپا از حکومت طالبان در افغانستان خواستند که تصمیم خود مبنی بر ممنوعیت اشتغال زنان در سازمان های غیردولتی را لغو کند.

۲ - معاون دبیرکل «سر منشی» سازمان ملل برای گفتگو با مقامات طالبان در مورد کار زنان به کابل سفر می کند:

یک مقام ارشد سازمان ملل روز پنجشنبه گفت که مارتین گریفیث، رئیس امدادسانی این سازمان در هفته های آینده به افغانستان سفر خواهد کرد و به دنبال آن است تا با ارشد ترین مقام های ممکن در حکومت طالبان دیدار کند و در مورد ممنوعیت کار زنان در سازمان های غیردولتی خارجی و داخلی گفتگو کند.

رامز الکبروف، هماهنگ کننده کمک های بشری سازمان ملل در افغانستان، به خبرنگاران در نیویارک گفت: «ما متأسفیم که می بینیم که همین حالا روی برنامه های ما در افغانستان تاثیر گذاشته. سازمان ملل متحد روز چهارشنبه اعلام کرد که برخی از برنامه های «بسیار حساس زمانی» در افغانستان به طور موقت متوقف شده است و هشدار داد که بسیاری از فعالیت های دیگر نیز احتمالاً به دلیل این ممنوعیت باید متوقف شوند.

آقای الکبروف گفت که نیازهای بشردوستانه در افغانستان "گسترده" است و سازمان ملل متعهد به ماندن و ارائه کمک در این کشور است.

آقای الکبروف گفت که بیشتر این فرمان ها از «مجالس کابینه در قندهار» صادر می شود و اگر مجالس کابینه در کابل هم این چنین فرمان ها را صادر کنند، مرجع آن را «شورای قندهار» می خوانند.

۳ - پزشکان بدون مرز «داکتران بدون سرحد»: ۵۱ درصد کارمندان ما در افغانستان زن هستند و بدون آنها فعالیت ما ناممکن است.

سازمان پزشکان بدون مرز «داکتران بدون سرحد» تصمیم تازه طالبان در مورد ممنوعیت زنان از کار در سازمان های غیردولتی داخلی و خارجی را «به شدت محکوم» کرده و آن را به معنای «حذف زنان از زندگی اجتماعی» در افغانستان خوانده است.

این نهاد با انتشار بیانیه ای به نقل از نماینده پزشکان بدون مرز «داکتران بدون سرحد» در افغانستان نوشته است: «۵۱ درصد از کارمندان طبی ما زنان هستند. حدود ۹۰۰ دکتر، پرستار و دیگر متخصصانی که هر روز تلاش می کنند تا به هزاران افغان خدمات صحی ارایه کنند. فعالیت پزشکان بدون مرز «داکتران بدون سرحد» بدون آنها نمی تواند وجود داشته باشد.»

فلیپ ریبرو گفته است: «پیامد های این فرمان اخیر طالبان به طور خاصی به گروه های آسیب پذیر، مانند بیماران زن و کودکان را به شدت آسیب می رساند و برای آنان، مراجعه به دکتر، اگر ناممکن نباشد، نهایت دشوار خواهد بود. مثلا بیشتر از ۹۰ درصد کارمندان پزشکی «طبی» ما در بیمارستان «شفاخانه» زایشگاه خوست زنان استند که ماهانه به ۱۸۰۰ مورد زایمان کمک می کنند. اگر این تصمیم طالبان به طور کامل اجرا شود، مادران بیشتری با موانع شدید دسترسی به خدمات قبل و پس از زایمان مواجه خواهند شد. آنها هیچ جا برای رفتن نخواهند داشت.»

۴ - سازمان خیریه نجات: فقر شدید در جهان شصت درصد افزایش یافته و افغانستان بدترین وضعیت را دارد.

سازمان خیریه نجات کودکان در گزارشی گفته است که فقر شدید در جهان طی سه سال گذشته، نزدیک به شصت درصد بیشتر شده و از این نظر وضع افغانستان از همه بدتر است. بر اساس این گزارش، شمار کسانی که از گرسنگی شدید در جهان رنج می برند از ۲۵ میلیون نفر گذشته است.

در این گزارش آمده که بیش از شش و نیم میلیون نفر آنها در افغانستان هستند که تقریبا دو و نیم برابر آمار «احصائیه» سال ۲۰۱۹ است. در این شرایط، بعضی از افغانها مجبور شده اند کودکانشان را بفروشند. نورا حسنین، سرپرست سازمان نجات کودکان در افغانستان، گفت: «در افغانستان متوجه می شویم که کودکان چنان گرسنه هستند که نمی توانند آنچه را که در مدرسه آموخته اند، به خاطر بیاورند.»

اینهم عدالت و مساواتی که طالب برای مردم مظلوم افغانستان و کودکان شان فراهم نموده است این سفره متنوع از غذاهای رنگارنگ را با قرص نانی که برای میلیون ها طفل افغان در یک روز میسر نیست، مقایسه بفرمایید!!

تو کز محنت دیگران بیغمی   نشاید که نامت نهند آدمی

در نتیجه سوء تغذیه، آنها همچنین بیشتر مستعد ابتلا به بیماری های مرگبار مانند وبا هستند. ما همچنین شاهد افزایش نگران کننده از دواج کودکان و کار کودکان هستیم. پاسخگویی به این نیاز فزاینده بدون مشارکت کامل زنان غیرممکن است.»

۵ - در اعتراض به فرامین تازه طالبان، چند سازمان بین‌المللی در افغانستان فعالیت های خود را تعلیق کردند:

چند سازمان فعال بین‌المللی در افغانستان در اعتراض به منع آموزش و کار زنان در موسسات داخلی و بین‌المللی از سوی طالبان، فعالیت های خود در افغانستان را به حالت تعلیق درآوردند.

جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در بیانیه ای فرامین تازه که به محدودیت های قبلی طالبان بر حق کار و تحصیل زنان اضافه شده «نقض آشکار حقوق اولیه انسانی» و «به منزله حذف زنان از فضای عمومی» دانسته است.

اتحادیه اروپا به‌عنوان یکی از تامین‌کنندگان اصلی کمک های بشردوستانه و نیازهای اساسی به مردم افغانستان، این ممنوعیت ها را «شدیدا محکوم می‌کند و از طالبان می‌خواهد که تصمیم خود را به‌عنوان بخشی از تعهد برای احترام به قوانین بین‌المللی بشردوستانه فوراً لغو کنند.»

اتحادیه اروپا گفته است تأثیر تصمیم های تازه طالبان را بر «امکان ادامه کمک به افغان های نیازمند ارزیابی خواهد کرد.» و «تعامل [طالبان] با کشورها و سازمان های» این اتحادیه را بررسی میکند. سازمان های خیریه بین المللی «کمیته بین المللی نجات» و «کمیته امداد اسلامی» اعلام کرده اند که فعالیت های خود را در این کشور متوقف می کنند. این دو نهاد نیز در بخش فراهم آوری کمک های بشردوستانه به خانواده های نیازمند در افغانستان کار می کنند.

سازمان های «کراینترنشنال»، «شورای پناهندگان ناروی» و «صندوق حمایت از کودکان» نیز روز یکشنبه در اعلامیه مشترکی گفتند که «بدون کارمندان زن، خود نمی توانند به طور موثر به کودکان، زنان و مردان نیازمند در افغانستان دسترسی پیدا کنند.»

آنها گفتند که فرامین تازه طالبان در بحبوحه یک بحران اقتصادی عظیم، هزاران نان آور خانواده ها را در این کشور متاثر می سازد.

در همین حال، سازمان ملل متحد و سایر سازمان های غیردولتی در کابل مجلسی در مورد چگونگی عکس العمل به آخرین تحولات برگزار کرده ، سازمان ملل می گوید خواستار توضیح طالبان در مورد ممنوعیت های تازه شده است.

رامز الکبروف، معاون امور هماهنگی کمک رسانی سازمان ملل و سرپرست دفتر سازمان ملل در کابل (یوناما) با دین محمد حنیف، وزیر اقتصاد طالبان دیدار و خواستار رفع ممنوعیت اعلام شده شده است.

وزارت اقتصاد طالبان در نامه ای که به سازمان های خارجی و داخلی فرستاده است تذکر داده که دلیل این تصمیم زیر پا گذاشتن دستورات حجاب مورد نظر طالبان بوده است. این فرمان تنها چند روز پس از منع حضور دانشجویان «محصّلین» دختر در پوهنتون ها صادر شد.

۶ - زنان نان آور خانواده پریشان و نگران شدند:

کارکنان زن، کار در سازمان های غیردولتی را به عنوان درآمد اصلی برای تامین خانواده های خود می دانند. آن ها از ترس و درماندگی خود پس از اعلام این تصمیم طالبان، با بی بی سی صحبت کردند. یکی از این زنان گفت: «اگر من نتوانم سر کار بروم، کی خانواده ام را تامین کند؟» نان آور دیگری این خبر را «تکان دهنده» خواند و اصرار کرد که از قوانین پوشش سختگیرانه طالبان پیروی می کرده است.

زن سومی ادعای طالبان در مورد «اخلاق اسلامی» را زیر سوال برد و گفت حالا برای پرداخت مصارف و تهیه غذا برای فرزندان با مشکل مواجه خواهد شد. یکی دیگر از مصاحبه شونده‌گان زن گفت: «جهان ما را تماشا می‌کند و هیچ کاری نمی‌کند». بی بی سی نام این زنان را برای حفظ امنیت آنها منتشر نمی‌کند. دستور طالبان روز شنبه در نامه ای از وزارت اقتصاد به سازمان‌های غیردولتی ملی و بین المللی صادر شد. این وزارت تهدید کرد مجوز هر سازمانی را که از این دستور پیروی نکند، سریعاً لغو خواهد کرد. برای توجیه این تصمیم در این نامه گفته شده که زنان با عدم رعایت حجاب، قوانین شریعت را زیر پا می‌گذارند.

مشاجره زنان با یک عضو طالبان در جریان تظاهرات حقوق زنان در کابل

۷ - فرامین طالبان خشم بین المللی را برانگیخته است:

آنالنا باربوک، وزیر خارجه آلمان در عکس العمل به اعلام منع تحصیل زنان در پوهنتون و کار در سازمان های غیردولتی گفته است «قابل پذیرش نیست که طالبان کمک های بشردوستانه را بازیچه زن ستیزی خود کنند.» او خواستار عکس العمل «قوی جامعه بین‌المللی» شده است. او در توییتی با اظهار این موضوع، افزوده که «آزار و اذیت مبتنی بر جنسیت می تواند جنایت علیه بشریت باشد. ما متعهد به پاسخ قوی جامعه بین المللی هستیم» آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا از این اقدام انتقاد کرده و گفته است که عواقب آن برای مردم افغانستان «ویرانگر» خواهد بود.

آقای بلینکن گفته است «این ممنوعیت برای افغان‌ها ویرانگر خواهد بود، زیرا کمک‌های حیاتی به میلیون‌ها نفر را مختل می‌کند».

به دنبال تعلیق تحصیل دختران و زنان افغان در پوهنتون‌ها حکومت طالبان اقدامات دیگری را همزمان مانند بستن کورس‌های آموزشی دخترانه، مسدود کردن سالن‌های آرایش زنانه و فشارها روی مغازه‌داران برای منع فروش لباس‌های دخترانه و زنانه را، بیشتر کرده‌اند.

پیش‌تر ندا محمد ندیم، وزیر تحصیلات عالی و اخیراً وزارت اقتصاد طالبان زنان و دختران محصل و کارمندان زن را به عدم رعایت حجاب اسلامی متهم کردند.

در حالی که دختران و زنان در افغانستان با دستمال سر و لباس‌های پوشیده در اجتماع ظاهر می‌شوند، طالبان آن را بیش از حد «زینتی و تحریک‌آمیز» می‌خوانند.

آژانس‌های سازمان ملل متحد حضور چشمگیری در حال حاضر در افغانستان دارند و کارهای امدادی را برای پاسخ‌گویی به یک بحران بشری در این کشور انجام می‌دهند.

یکی از کارمندان صندوق حمایت از کودکان به بی‌بی‌سی گفت که این سازمان قصد دارد با مقامات طالبان ملاقات کند و گفت که «اگر زنان اجازه کار نداشته باشند، برخی از سازمان‌های غیردولتی باید تعطیل شوند».

پیتشر ملیسا کورنت از سازمان «کر اینترنشنال» توضیح داد که کارمندان زن برای دسترسی به زنان و دختران نیازمند «ضروری» هستند. وی هشدار داده است که «بدون آن‌ها، وضعیت انسانی ممکن است به سرعت بدتر شود، در شرایطی که بیشتر نقاط افغانستان در حال حاضر با سطوح تهدیدکننده زندگی به شمول گرسنگی مواجه است».

۸ - یک امام جمعه: طالبان به هیچ ارزش اسلامی متعهد نیستند:

در همین حال، یک امام جمعه به بی‌بی‌سی گفت که طالبان «به هیچ ارزش اسلامی متعهد نیستند». بی‌بی‌سی هویت او را فاش نمی‌کند.

وی توضیح داد: «اسلام نگفته است که مردان می‌توانند تحصیل کنند و زنان نمی‌توانند، یا مردان می‌توانند کار کنند و زنان نمی‌توانند، ما در این تصمیم دچار سردرگمی شده ایم.»

طالبان مدارس متوسطه دخترانه را قبلاً بسته است و ورود زنان به پارک‌ها و سالن‌های ورزشی و سایر اماکن عمومی نیز منع شده است.

حکومت طالبان در دوره اول خود هم با سیاست‌ها مشابه حدود پنج سال افغانستان را اداره می‌کرد.

وزارت اقتصاد طالبان در سال ۱۹۹۸ میلادی هم با اعمال محدودیت هایی، فعالیت سازمان های غیر دولتی را واداشت تا کابل و شهرهای دیگر افغانستان را ترک کرده و از پاکستان فعالیت کنند. از زمانی که سال گذشته کنترل کشور را دوباره به دست گرفت، به طور پیوسته حقوق زنان را محدود کرده است با وجود آنکه پیش از به دست گرفتن قدرت وعده می دادند که حکومتی نرمتر از رژیم در دهه ۱۹۹۰ خواهند داشت.

شاخه جنوب آسیای عفو بین الملل نیز این ممنوعیت را «یک تلاش تاسف بار دیگر برای حذف زنان از فضای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی» افغانستان توصیف کرد.

یک داکتر شاغل در شهر مزارشریف و روستاهای دورافتاده در شمال کشور گفته است که از این تحولات «غمگین و ویران» شده است. او «مشکل بزرگ» را برای زنانی که در تلاش برای دسترسی به درمان هستند، پیش بینی کرد، زیرا آنها «نمی توانند مشکلات خود را به طور کامل به مردان بگویند».

همزمان برخی منابع به بی بی سی گفته اند که کارکنان زن شماری از دوایر دولتی نیز از وظایف سابق شان تعلیق شده اند.

به این دو خواهر فقیر و بینوای افغان متوجه شوید که با چه شرایطی روز و شب میگذرانند خواهر کوچکتر کمک میکند تا خواهر بزرگتر به زباله دانی برسد!

۹ - نتیجه گیری از اوضاع وخیم فعلی: سطور بالا تا حدی اوضاع وخیم و غیر قابل تحمل فعلی را در کشور با قیود گوناگون بر قشر اناث مملکت به تصویر کشید، ولی در پهلوی چنین مصائبی، قطع کمک ها از جانب منابع خیریه کمکی، در حقیقت مصیبت بزرگتریست که بر زنان و دختران مظلوم کشور فرود می آید و خانواده ها را فقیر تر و پریشان میسازد. اعلام کشور ها و مؤسسات گوناگون خیریه جهانی مبنی بر قطع کمک های بشری که طالبان از اجرای آن عاجز اند، همانطوریکه مطالعه نمودیم، اوضاع جامعه افغانی را بیشتر در تاریکی، فقر، مرض و مصائب بیشمار فرو میبرد. پس نه تنها طالبان هستند که هیچ سنجشی در وخامت اوضاع خانواده ها و مردم افغانستان ندارند، بلکه مؤسسات هم به عنوان اعتراض و یا کمبود همکاران زن، از ادامه کمک های مهم بشری ابا می ورزند.

در چنین روزگار سیاهی، پیشبینی هر نوع فاجعه نافرجام بشری را میشود که پیش بینی کرد!

پایان